

Viikon lastentautikatsaus

Kuluneen viikon julkaisuissa korostuivat tartuntatautiennaltaehkäisyn uudet linjaukset, kun Yhdysvaltain lastenlääkäriyhdistys (AAP) ja laajat systemaattiset katsaukset päivittivät näyttöä RSV-, influenssa- ja koronavirusrokotteista. Nostettavien alkuperäistutkimusten joukossa on myös vahvaa käytäntöä muuttavaa dataa hinkuuskän lääkehoidosta, lapsuusiän lihavuuden GLP-1-lääkkeiden nopeasta yleistymisestä sekä tekoälyn käytön ja mielenterveysongelmien uudesta, huolestuttavasta yhteydestä nuorilla.

NOSTOT

Klaritromysiini peittoaa atsitromysiinin imeväisten hinkuuskän hoidossa `` Tässä 11 italialaisen keskuksen kohorttitutkimuksessa (kohdennetun kokeen emulaatioasetelma, n=196) verrattiin klaritromysiiniä ja atsitromysiiniä alle 12 kuukauden ikäisten sairaalahoitoisissa hinkuuskässä. Atsitromysiiniä saaneilla oli merkittävästi korkeampi riski vaikeaan taudinkuvaan (60 % vs. 33 %; OR 1,80, 95 % luottamusväli 1,01–3,21) ja tiheämpi tarve tehohoidolle ja hapelle. Kliinisesti merkittävä tulos kyseenalaistaa atsitromysiinin rutiinikäytön ja suosittelee klaritromysiiniä ensisijaisena vaihtoehtona vakavan hinkuuskän hoidossa. *Lancet Child Adolesc Health. Lo Vecchio A ym. [https://doi.org/10.1016/S2352-4642(26)00186-0]*

Tekoälyltä tunnetukea hakevilla nuorilla on merkittävästi enemmän mielenterveysongelmia `` Laajassa poikkileikkaustutkimuksessa (n=39 761) tarkasteltiin lasten ja nuorten generatiivisen tekoälyn käyttöä. Tekoälyä tunnetukeen käyttävillä oli huomattavasti korkeammat tunne-elämän ongelmien pisteet (1,04 vs. 0,67; B = 0,37, 95 % luottamusväli 0,36–0,39) ja lähes kaksinkertainen riski kliinisesti merkittävään oireiluun (57,7 % vs. 29,2 %; PR 1,98, 95 % luottamusväli 1,91–2,04) verrattuna niihin, jotka eivät käyttäneet sitä vastaavasti. Lääkäreiden on yhä tärkeämpää tunnistaa algoritmeilta haettava lohtu mahdollisena uutena indikaattorina nuoren psyykkisestä pahoinvoinnista. *JAMA Pediatr. Bonnesen K ym. [https://doi.org/10.1001/jamapediatrics.2026.3904]*

Lihavuuslääke GLP-1-reseptoriagonistien käyttö alle 12-vuotiailla on moninkertaistunut `` Yhdysvaltalaisessa yli 3,5 miljoonan 8–11-vuotiaan lihavien lasten aineistossa GLP-1-reseptoriagonistien määrääminen kasvoi räjähdysmäisesti, muodostaen 310-kertaisen lisäyksen vuodesta 2019 (0,03 %) vuoteen 2026 (9,3 %) (p < 0,001). Kokonaisuudessaan lääkitystä on saanut ryhmästä 0,6 %. Reseptit painottuivat lapsille, joilla oli kardiometabolisia liitännäissairauksia, mutta myös heille, joilla oli alhaisempi sosioekonominen haavoittuvuus, mikä herättää huolta lääkehoidon tasa-arvoisesta saatavuudesta. *Pediatrics. Orandi BJ ym. [https://doi.org/10.1542/peds.2026-077048]*

Kattava katsaus vahvistaa RSV-immunisaatioiden tehon ja turvallisuuden raskaana olevilla ja lapsilla `` Systemaattinen katsaus osoitti raskaudenaikaisen RSV-rokotuksen suojaustehoksi imeväisen sairaalahoitoa vastaan 51,0 % (95 % LV -29,6–83,3 %) – 70,0 % (95 % LV 37,0–86,0 %). Pikkulasten nirsevimabin tehokkuus RSV-sairaalahoitoa vastaan oli erinomainen: 63,6 % (95 % LV 26,9–81,9 %) – 93,0 % (95 % LV 83,0–97,0 %). Satunnaistetuissa tutkimuksissa ei todettu Guillain-Barrén oireyhtymää tai lisääntynyttä ennen aikaisen synnytyksen riskiä äitiysrokotuksissa. *JAMA. Senerth E ym. [https://doi.org/10.1001/jama.2026.17871]*

Geeniterapia DTX401 vähentää mullistavasti hiilihydraattisän tarvetta glykokeenin varastoitumissairaudessa (GSDIa) `` Faasin 3 satunnaistetussa kontrolloidussa tutkimuksessa (n=46) AAV8-pohjainen geeniterapia mahdollisti GSDIa-potilaille tilastollisesti ja kliinisesti erittäin merkittävän avun. Viikolla 48 interventio laski päivittäistä maissitärkkelyksen saantitarvetta 41 % (keskivirhe 4,6) lumeryhmän 10 % (keskivirhe 4,1) verrattuna (p < 0,0001). Tulos edustaa merkittävää askelta kohti taudinkulkua muuttavaa hoitoa tässä hengenvaarallisessa metabolisessa sairaudessa. *J Inherit Metab Dis. Mitchell JJ ym. [https://doi.org/10.1002/jimd.70241]*

Luseogliflatsiini parantaa lasten ja nuorten tyyppin 2 diabeteksen hoitotasapainoa turvallisesti `` Faasin 3 satunnaistettu tutkimus (n=48) osoitti, että SGLT2-estäjä luseogliflatsiini laski 12 viikon kohdalla merkitsevästi tyyppin 2 diabetesta sairastavien lasten ja nuorten (10–17-vuotiaiden) HbA1c-arvoa (-1,45 %). Ryhmien välinen ero lumelääkkeeseen oli -1,76 % (95 % LV -2,49—-1,02 %). Tulokset tuovat kauan kaivatun, hyvin siedetyn lisävaihtoehdon lasten kakkostyyppin diabeteksen suppeaan lääkevalikoimaan. *Horm Res Paediatr. Kikuchi T ym.* [<https://doi.org/10.1159/hrp/adaag009>]

Aivotärähdyksen jälkeiset akuutit tunne-oireet ennustavat voimakkaasti myöhempää pärjäämistä `` Tässä 793 lapsen pitkittäistutkimuksessa verrattiin aivotärähdyksen saaneita ortopedisen vamman saaneisiin. Aivotärähdyksen jälkeiset välittömät, voimakkaat tunne-oireet ennustivat myöhempää kliinisesti merkittävää psykologista oireilua viikon kohdalla nuoremmilla lapsilla (OR 95,05, 95 % LV 1,53–5 900) ja 3 kuukauden kohdalla vanhemmilla (OR 468,43, 95 % LV 1,41–155 000). Löydös korostaa varhaisen tunne-oireiden seulonnan tärkeyttä aivovamman ensiarviossa. *J Pediatr. Lee MA ym.* [<https://doi.org/10.1016/j.jpeds.2026.115311>]

Magneettikuvaus viilennysoidon aikana on erittäin luotettava HIE-vaurion arvioinnissa `` Retrospektiivinen analyysi (n=114) osoitti, että hypotermiahoidon aikana vastasyntyneille tehty aivojen magneettikuvaus vastaa 95 %:n tarkkuudella löydöksiä, jotka saadaan perinteisessä, reilun viikon iässä (mediaani 11 päivää) otetussa MRI:ssä. Tämä tieto vahvistaa varhaisemman magneettikuvauksen roolia vaikean aivovaurion tilannearviossa ja helpottaa nopeutettua neuvontaa ja jatkotoimien suunnittelua. *J Pediatr. Dolan F ym.* [<https://doi.org/10.1016/j.jpeds.2026.115316>]

Toissijaiset luustokuvaukset paljastavat kliinisesti tärkeitä piileviä murtumia kaltoinkohteluepäilyissä `` Pahoinpitelyepäilyjen vuoksi tutkituista pikkulapsista (n=168) retrospektiivisesti tehdyssä auditoinnissa jopa 7,1 %:lla (12/168) todettiin uusia murtumia toisessa luustokuvauksessa 14 vuorokauden kuluttua ensimmäisestä kuvauksesta, jollaisista osaa ei havaittu ensivaiheessa lainkaan. Tulos tukee nykyisen säädännön ohjaaman toisen kuvauksen ylläpitoa, säderasituksesta huolimatta, jotta kaikki henkeä ja terveyttä uhkaavat vammat havaittaisiin. *Arch Dis Child. MacDonald G ym.* [<https://doi.org/10.1136/archdischild-2026-330344>]

Virtuaalitodellisuus vähentää merkittävästi ahdistusta ja pahoinvointia lasten ensimmäisessä solunsalpaajahoidossa `` Satunnaistetussa kontrolloidussa tutkimuksessa (n=128) 6–12-vuotiaat lapset käyttivät immersiiivistä virtuaalitodellisuutta (VR) ensimmäisen kemoterapiansa aikana. Interventio vähensi kliinisesti merkittävästi ahdistusta, ennako-odotuksesta johtuvaa pahoinvointia ($p < 0,001$) sekä itse lääkkeen aiheuttamaa oksentelua ($p = 0,003$). Menetelmä tarjoaa lääkkeettömän, helposti jalkautettavan tavan lievittää onkologisten lapsipotilaiden inhimillistä kärsimystä. *Pediatrics. Wong CL ym.* [<https://doi.org/10.1542/peds.2026-077239>]

Nuoruusiän maksan rasvoittuminen (MASLD) ennustaa suoraan varhaista valtimonkovettumistautia `` Kymmenen vuoden pitkittäisseurannassa (n=52) lapsuudessa vaikeasta lihavuudesta kärsineiden aikuisiässä todennettu maksan steatoosi oli itsenäisesti yhteydessä kohonneeseen kaulavaltimon intima-media-paksuuteen (cIMT, keskimääräinen ero 0,035 mm, 95 % LV 0,010–0,060 mm; mukautettu $p = 0,008$). Myös pelkkä lapsuusiän rasvamaksa ennusti cIMT-muutoksen etenemistä ($p = 0,030$), mikä puoltaa ärhäkkää rasvamaksan varhaistunnistusta kardiometabolisen riskin takia. *Pediatr Obes. Stroes AR ym.* [<https://doi.org/10.1111/ijpo.70148>]

Raskausajan komplikaatiot toimivat kriittisenä elinikäisenä riskimittarina lapselle ja äidille `` Katsausartikkeli korostaa, että raskaudenaikaiset häiriöt, kuten raskausmyrkytys, ennenaikainen synnytys tai raskausdiabetes, ovat vahvoja elinikäisen sydän- ja verisuonitautiriskin mittareita paitsi äidille, myös suorana kardiometabolisena riskinä syntyvälle lapselle, mikä vaatisi systemaattisempaa ennaltaehkäisyä. *Lancet. Pabón MA ym.* [[https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(26\)01235-3](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(26)01235-3)]

Diabetes

ETI-modulaattorihoito parantaa sensoroidun glukoosin arvoja kystisessä fibroosissa J Clin Endocrinol Metab — Kystistä fibroosia sairastavien lasten ja nuorten elexacftor/tezacftor/ivacftor-hoito lisäsi tiukan sokeritavoitteen aikaa ja laski varhaista hyperglykemiaa. — <https://doi.org/10.1210/clinem/dgag358> ``

Tyypin 1 diabetesta sairastavien lasten hoitotasapaino ja jatkuvan sensoroinnin nykytila Kanadassa Horm Res Paediatr — BETTER-rekisterin mukaan jopa yli 80 % käyttää jatkuvaa sokerisensorointia, mutta vain harva lapsi saavuttaa asetetun HbA1c-tavoitteen ja hypoglykemiat ovat edelleen hyvin yleisiä. — <https://doi.org/10.1159/hrp/adaag016> ``

Hypoglykemioiden hoidon yksilölliset kynnysarvot tyypin 1 diabeteksessa Horm Res Paediatr — Perheet sopeuttavat matalan verensokerin korjauksen glukoosirajoja päivittäisen tilanteen (kuten liikunnan) ja sensorin trendinuolten mukaan ilman, että virallisesta raja-arvosta poikkeaminen lisää merkittävästi hypoglykemiassa vietettyä aikaa. — <https://doi.org/10.1159/hrp/adaag013> ``

Endokrinologia, metaboliset sairaudet, lihavuus ja harvinaissairaudet

Kivesten toiminta palautuu useimmiten hematologisten syöpien hoitojen jälkeen J Clin Endocrinol Metab — Lasten hematologisten maligniteettien jälkeen havaittiin toipuvaa kivesten vajaatoimintaa, mutta viivästynyt Sertolin solujen kypsyminen ja kompensoitu Leydigin solujen vajaatoiminta puoltavat endokrinologista seuranta hoitojen päätyttyä. — <https://doi.org/10.1210/clinem/dgag365> ``

Potilasyhteisö tukee voimakkaasti sikiöaikaista entsyymikorvaushoitoa hypofosfatasiaassa Mol Genet Metab — Potilaskyselyn tulokset kertovat laajan tuen sikiöaikaisen elämää pelastavan entsyymikorvaushoidon jatkotutkimuksille elämää uhkaavassa hypofosfatasiaassa. — <https://doi.org/10.1016/j.ymgme.2026.110251> ``

Pompen taudin vastasyntyneiden seulontaohjelma paljasti odotettua suuremman esiintyvyyden Mol Genet Metab — Pohjois-Carolinan seulonta löysi 18 late-onset-tyyppistä tapausta, esiintyvyyden ollessa alueella korkea (1:12 693), mikä pakottaa hiomaan viitearvojen ja jatkopolkujen tarkkuutta. — <https://doi.org/10.1016/j.ymgme.2026.110252> ``

In vitro -solumääritys helpottaa Pompen taudin vaikeatulkintaisten geenivarianttien tulkintaa Mol Genet Metab — Uudella 42 tunnetun missense-variantin testillä voidaan jatkossa selvittää solutason poikkeavuutta tilanteissa, joissa seulan jälkeinen perinnöllisyysneuvonta on epävarmaa. — <https://doi.org/10.1016/j.ymgme.2026.110237> ``

Vitamiinien ja kofaktorien empiirinen käyttö on edelleen laajaa mitokondriosairauksissa Mol Genet Metab — Huolimatta perimän tunnistamisesta 63,2 % primaaria mitokondriotautia sairastavista lapsista saa empiirisiä lisä taudissa, joihin ei ole täsmähoitoa. — <https://doi.org/10.1016/j.ymgme.2026.110247> ``

GSD III:n potilaslähtöiset solumallit avaavat taudin yksityiskohtia ja lääkekehitystä Mol Genet Metab — Uudet genomisesti validoidut fibroblastimallit glykokeenin varastoitumissairauteen III tehostavat jatkossa sairausmekanismien ja hoitovasteiden solututkimusta. — <https://doi.org/10.1016/j.ymgme.2026.110249> ``

Kiinan laaja geneettinen katsaus vahvistaa FGFR3:n merkityksen luustodysplasioissa Orphanet J Rare Dis — Kahdeksan vuoden seurantatutkimuksessa FGFR3 todettiin yleisimmäksi etiologiaksi lasten luustodysplasioissa (kokonaisdiagnostiikka saavutettiin yli 64 %:lla potilaista eksomisekvensoinnilla). — <https://doi.org/10.1186/s13023-026-04414-2> ``

Pikkulasten lihavuuden ehkäisy perusterveydenhuollossa hyötyisi jatkuvammasta tuesta J Pediatr — Greenlight Plus -interventiossa vain klinikalla annetun neuvonnan vaikutus jäi ohimeneväksi, korostaen tarvetta säännöllisille kotona tapahtuvilla muistutuksilla osana hoitoa. — <https://doi.org/10.1016/j.jpeds.2026.115313> ``

Prepubertaalisen rintojen kasvun hormonaalinen perusta paikantui estrogeenipitoisuuksiin Horm Res Paediatr — Varhainen thelarche ilman aivolisäkkeen gonadotropiiniaktivaatiota kytkeytyy kohonneisiin lisämunuaisperäisten androgeenien (erityisesti DHEAS), estronin ja IGF-1:n tasoihin, mikä on osittain riippuvainen rasvakudoksesta. — <https://doi.org/10.1159/hrp/adaag012> ``

Ensimmäiset pikkulasten D-vitamiinimetaboliittien persentiilipohjaiset viitearvot on julkaistu Horm Res Paediatr — Belgialaisilla lapsilla määritetyt D-vitamiinimetaboliittien arviointivälit auttavat jatkossa idiopaattisen infanttilin hyperkalsemian ja muiden luusairauksien diagnostiikassa. — <https://doi.org/10.1159/hrp/adaag017> ``

Ektooppinen kateenkorva kilpirauhasen sisällä on tärkeä erotusdiagnostinen löydös Horm Res Paediatr — Pikkulasten kilpirauhasesta ultraäänellä löytyvä eriskummallinen kyhmy voi usein olla täysin hyvänlaatuisen kateenkorvakudos, eikä näytteenottoa aina tarvita asiantuntevassa arvioissa. — <https://doi.org/10.1159/hrp/adaag019> ``

Harvinainen estrogeenia ja kortisolia erittävä suuri lisämunuaiskasvain nuorella naisella Horm Res Paediatr — Tapausselostus muistuttaa, että monia hormoneja kerralla erittävät suuret lisämunuaiskasvaimet aiheuttavat diagnostisen ja pahanlaatuisuuden haasteen 17-vuotiaillakin. — <https://doi.org/10.1159/hrp/adaag014> ``

Vosoritidi parantaa geneettistä lyhytkasvuisuutta sairastavien arkielämän omatoimisuutta Horm Res Paediatr — Laadullinen haastattelututkimus osoitti vosoritidi-lääkityksen mahdollistavan mm. ylettymistä sekä merkittävää helpotusta lasten ja perheiden arkeen ja sosiaaliseen taakkaan. — <https://doi.org/10.1159/hrp/adaag004> ``

Pysyvästi koholla oleva TSH voi paljastaa piilevän lisämunuaiskuoren vajaatoiminnan Horm Res Paediatr — Tapausselostuksessa huonosti annosnostoihin reagoiva kilpirauhasen vajaatoiminta johtikin diagnoosiin monirauhas-autoimmuunioireyhtymästä (APS-2). — <https://doi.org/10.1159/hrp/adaag015> ``

Vosoritidi-hoito saattaa altistaa harvinaiselle SCFE:n valgus-muodolle tietyissä oireyhtymissä Horm Res Paediatr — Tapaussarjan potilaista kahdessa kliinisessä kokeessa (erityisesti ACAN-mutaatioissa ja Turnerin oireyhtymässä) havaittiin vosoritidiin liittyen reisiluun pään epifyysiolyyysiä (SCFE). — <https://doi.org/10.1159/hrp/adaag011> ``

Lapsen ADHD-oireet jarruttavat perhepohjaisen lihavuuden hoidon onnistumista Pediatr Obes — Monista mielenterveyden oireista ainoastaan tarkkaavaisuuden ja yliaktiivisuuden ongelmat korreloivat kliinisesti suoraan huonompaan painonlaskuun perheinterventiossa. — <https://doi.org/10.1111/ijpo.70147> ``

Neonatologia

Elintenvuovuttajapotentialiaa saattaisi löytyä merkittävästi yhä useammalta vastasyntyneeltä Pediatrics — Australialaisista tehohoidetuista, ei-neurologisista syistä menehtyvistä vastasyntyneistä (n=443) yli puolet voisi kelvata elinluovutukseen DCD-kriteerein, mikäli prosessit olisivat yhtenäisiä. — <https://doi.org/10.1542/peds.2025-075110> ``

Vakava bronkopulmonaalinen dysplasia muuttaa keskosen aivokurkiaisien rakennetta ja kehitystä J Pediatr — Pienillä keskosilla (n=392) havaittiin aivokurkiaisien heikentynyttä mikrorakennetta ja motoristen taitojen ja kognition laskua 2 ikävuodessa suhteessa keuhkovaurion vakavuuteen. — <https://doi.org/10.1016/j.jpeds.2026.115309> ``

Gestokaation iän ja unihäiriöiden välinen yhteys kääntyy pääläelleen ensimmäisten ikävuosien aikana Acta Paediatr — Laajassa norjalaiskohortissa varhaisempi syntymä altisti unihäiriöille kahden vuoden iässä ja kouluiässä, vaikkakin 6 kuukauden iässä trendi oli täysin päinvastainen. — <https://doi.org/10.1111/apa.70748> ``

Infektiosairaudet

Katsaus vahvistaa raskaana olevien ja riskiryhmien COVID-19 -rokotteiden turvallisuuden ja tehon JAMA — Vuosien 2024–2026 kattavassa näytössä rokote ehkäisi edelleen voimakkaasti sairaalahoitoa alle 4-vuotiailla (VE 76,0 %) ja imeväisillä äitiysrokotteen (VE 50–54 %) kautta, täysin ilman uusia turvallisuusriskejä. — <https://doi.org/10.1001/jama.2026.18191> ``

Influenssarokote pysyy pienten lasten tehokkaimpana suojana vakavaa tautia vastaan JAMA — Laajan kirjallisuuskatsauksen mukaan kausi-influenssarokote pystyy yksinään estämään pienten lasten influenssakuolemista jopa 80,0 % (95 % LV 75,0–84,0 %). — <https://doi.org/10.1001/jama.2026.18126> ``

AAP suositaa päivitetty COVID-19 -rokotteet varauksetta kaikille yli puolivuotiaille lapsille Pediatrics — Uuden suosituksen perusteella kaikki 6-23 kuukauden ikäiset sekä tietyt vanhemmat riskiryhmään kuuluvat lapset ohjataan ottamaan uusi koronavirusrokote 2026–2027-kaudelle. — <https://doi.org/10.1542/peds.2026-079045> ``

Laaja tekninen raportti kokoaa COVID-19 -rokotteiden taustadataa lastenlääkäreille Pediatrics — AAP:n rokotuslinjausten tueksi julkaistu dokumentti vetää yhteen laajan tutkimusnäytön koronavirusrokotteiden kustannustehokkuudesta ja pitkäaikaisturvallisuudesta oireisia tartuntoja vastaan. — <https://doi.org/10.1542/peds.2026-079046> ``

AAP ohjaa toiselle RSV-kaudelle siirtyvien korkean riskin 8–19 kuukauden ikäisten suojaamiseen Pediatrics — Lääkäriyhdistyksen uusi ohjeistus painottaa ensimmäistä vuottaan aloittavien vauvojen lisäksi vaikeille infektioille alttiiden vanhempien lasten tehostettua RSV-immunisaatiota. — <https://doi.org/10.1542/peds.2026-079047> ``

AAP:n raportti analysoi kattavasti RSV-suojauksen (rokotteet ja vasta-aineet) toimivuuden Pediatrics — Vankka tekninen katsaus pohjustaa Yhdysvaltojen lääkärijärjestön tiukentunutta linjaa imeväisten laaja-alaiseksi suojaamiseksi erittäin riskialttiina virussesonkina. — <https://doi.org/10.1542/peds.2026-079049> ``

HPV-rokotteen yksiannoksen strategia on avain nopeampaan syövän eliminaatioon Acta Paediatr — Katsaus vahvistaa, että sukupuolineutraali yksi rokoteannos tuo laumasuojan riittävälle tasolle populaatiossa, mikä nopeuttaisi kohdunkaulan syövän globaalia torjuntaa kustannustehokkaasti. — <https://doi.org/10.1111/apa.70756> ``

Neurologia ja neuropsykiatria

Hiljainen aspirointi on kliinisesti merkittävä piilo-oire Niemann-Pickin taudissa (tyyppi C1) Orphanet J Rare Dis — Usein kliinisissä nielentätutkimuksissa huomaamatta jäävä äänetön aspirointi havaittiin yli 18 %:lla NPC1-potilaista, mikä liittyi suoraan nopeammin etenevään neurologiseen taudinkulkuun. — <https://doi.org/10.1186/s13023-026-04543-8> ``

Katsaus perkaa Duchennen lihasdystrofian seulonnan laajentamisen haasteita ja etuja Pediatrics — CK-MM-entsyymiin perustuva vastasyntyneiden Duchenne-seulonta nopeuttaa hoitojen aloitusta, vaikka uusien geeniterapioiden todellisesta tehosta kiistellään yhä. — <https://doi.org/10.1542/peds.2026-077357F> ``

MLD:n vastasyntyneiden seulonta on portti elämää pelastavaan geeniterapiaan Pediatrics — Katsaus vahvistaa metakromaattisen leukodystrofian kaksivaiheisen seulonnan varman osuvuuden, mikä luo mahdollisuuden aloittaa korjaava geenihoito lapsen vielä ollessa täysin oireeton. — <https://doi.org/10.1542/peds.2026-077357E> ``

Takakierron (PCA) ahtaumat ovat yleinen sydänvikojen seuralainen lasten Moyamoya-taudissa J Pediatr — Taka-aivovaltimoiden verenkierron heikkenemistä esiintyi lähes neljänneksellä potilaista, mikä useimmin ilmeni varhain ja vaati leikkaushoitoa. — <https://doi.org/10.1016/j.jpeds.2026.115312> ``

Poikkeavat imeväisiän motoriset merkit ennustavat kognitiivisia puutteita ennen leikki-ikää Acta Paediatr — Viisivuotiailla tutkittu WPPSI-kognitio oli havaittavasti heikompi niillä lapsilla, joiden varhainen infanti motorinen profiili (IMP) oli ollut epätyypillinen. — <https://doi.org/10.1111/apa.70752> ``

Gastroenterologia, hepatologia ja ravitsemus

Täsmäohjelma houkuttelee nuoria lääkäreitä erikoistumaan lasten gastroenterologiaan J Pediatr — Kyselytutkimuksen mukaan amerikkalaisille ST-lääkäreille ja kandeille suunnattu "Teaching and Tomorrow" -kongressiohjelma ohjaa merkittävästi valitsemaan kyseisen erikoisalan. — <https://doi.org/10.1016/j.jpeds.2026.115307> ``

Sappitieatresiaa sairastavien lasten pituus- ja painokasvu korreloivat suoraan maksa-arvoihin Acta Paediatr — Vaikka sairastuneet lapset kurovat pituusviiveen kiinni noin 8-vuotiaina (nopeammin he, joiden maksa siirretään ajoissa), taustalla heikot maksa-arvot heikentävät merkittävästi painonkehitystä. — <https://doi.org/10.1111/apa.70735> ``

Hemato-onkologia

Kansainvälinen konsensus ohjaa sirppisoluanemian lääkekehitystä lapsilla ja nuorilla Lancet Child Adolesc Health — WHO:n vetämä "Paediatric Drug Optimization" määrittää, että heti dispersoituvan hydroksiurean jälkeen seuraava etusija tutkimuksissa tulee antaa uudelle pyruvaattikinaasiaktivaattori- ja NDec-yhdistelmähoidolle. — [https://doi.org/10.1016/S2352-4642\(26\)00159-8](https://doi.org/10.1016/S2352-4642(26)00159-8) ``

Akuuttipediatria, tehohoito ja lastenkirurgia

Dialyysihoito (CRRT) pelasti diabeetikkolapsen hengen Kawasakin taudin shokkisyndroomassa Pediatrics — Vaikeasta ja lääkeresistentistä elinvauriosta selviydyttiin nopealla jatkuvan munuaisten korvaushoidon aloituksella, mikä palautti hemodynamiikan ja normalisoi diabeteksen ketoasidoosia ylläpitäneen aineenvaihduntakriisin. — <https://doi.org/10.1542/peds.2025-075282> ``

SOS-PD on tämän hetken vahvin työkalu tehohoitoisten lasten sekavuustilojen tunnistamiseen Pediatrics — Lasten tehohoito-osastojen deliriumin arviointiin tarkoitettujen työkalujen systemaattinen arviointi korosti SOS-PD -mittaristoa ylivertaiseena sekä tarkkuudeltaan että käytettävyydeltään. — <https://doi.org/10.1542/peds.2026-077184> ``

Toiminnalliset neurologiset häiriöt vaativat nopeaa diagnostiikkaa poissulun sijaan päivystyksessä Arch Dis Child — Katsausartikkeli opastaa päivystysammattilaisia luottamaan positiivisiin lääketieteellisiin "rule-in" löydöksiin FND-epäilyissä ja varoittaa väriä jatkotutkimusten laukaisemasta vahingollisesta kierteestä. — <https://doi.org/10.1136/archdischild-2026-330914> ``

Lämpökamera mittaa pienenkin lapsen hengitystaajuuden tehokkaasti kontaktitta Acta Paediatr — Päivystyksen olosuhteissa uusi tekoäly ja kasvojen lämpötilavaihteluita seuraava kamerainnovaatio osasi tulkitä kasvomaskinkin läpi erittäin tarkan hengityssyklin. — <https://doi.org/10.1111/apa.70744> ``

Yleispediatria ja ennaltaehkäisevä terveydenhuolto

Uusi työkalu kartoittaa kuurojen lasten perheiden kohtaamia ratkaisevia hoitovalintoja Pediatrics — Moniammatillinen asiantuntijapaneeli tuotti rakenteellisen arviointikehikon tukemaan kuulovammaisten ja kuurojen lasten vanhempien ensimmäisten kuukausien valtavaa päätöksenteon taakkaa. — <https://doi.org/10.1542/peds.2026-077357I> ``

DAISY-malli osoittaa MLD:n vastasyntyneiden seulonnan tuovan vankan klinisen hyödyn Pediatrics — Interaktiivinen mallinnustyökalu (DAISY) laski, että varhainen leukodystrofian seulonta kasvattaisi eloon jäävien, moottorisista taidoistaan kiinni pitävien yhdysvaltalaislasten määrää vuosittain radikaalisti yhdeksästä 32:een. — <https://doi.org/10.1542/peds.2026-077357G> ``

Early Check -ohjelma on menestynyt vastasyntyneiden geneettisessä suurseulonnassa Pediatrics — Vapaaehtoisuuteen ja rutiinomaiseen tutkimusrakenteeseen perustuvan seulonnan ensimmäiset 5 vuotta paljastivat kymmeniä tuhansia lapsia testaamalla satoja riskejä edullisella sähköisellä suostumusprosessilla. — <https://doi.org/10.1542/peds.2026-077357D> ``

Yhdysvaltain harvinaissairauksien testaus on suuressa poliittisessa murroskohdassa Pediatrics — Pääkirjoituksessa ja katsauksessa arvioidaan huolia, joiden mukaan perinteinen lakisäätöinen seulontakoneisto kohtaa nykyisessä hallinnollis-teknologisessa tilanteessa pahimman rakenteellisen haasteensa pitkään aikaan. — <https://doi.org/10.1542/peds.2026-077357K> ``

Kansallisen seurannan tiekartta vaatii tulostittareita vastasyntyneiden testeihin Pediatrics — Hoitoon pääsyn saumattomuutta ja pitkän aikavälin hyötyjä on tällä hetkellä vaikeaa yhdistää yksittäisen lapsen genetiikkaan ilman kansallisesti yhdenmukaistettua, pitkäaikaista tiedon keräämistä. — <https://doi.org/10.1542/peds.2026-077357J> ``

Amerikkalaislastenlääkärien pandemian aikainen työuupumus osoittaa hiljalleen laantumisen merkkejä Pediatrics — Laajan viisivuotistutkimuksen 2021–2025 mukaan asenteiden joustavuus ja itsenäiset työajat laskivat kliinikoiden stressitaakkaa suhteessa pahimpaan pandemian aiheuttamaan työkuormaan. — <https://doi.org/10.1542/peds.2026-076643> ``

Erikoistuvien lääkäreiden "valmius toimia" jakaa voimakkaasti kouluttajien käsityksiä Pediatrics — Lastentautien erikoistumisen vetäjät asettavat hyvin epäyhtenäisiä tavoitteita valmistuvan lääkärin osaamisesta; osa vaatii laaja-alaista yleislääketieteellistä perusvalmiutta, kun taas toiset pitävät osaamista jo riittävänä erikoissairaanhoidon kapealle alalle siirtyessä. — <https://doi.org/10.1542/peds.2026-077198> ``

Tyttöjen tulevaa kivuliasta kuukautisvaivaa (dysmenorrea) voidaan mahdollisesti ennakoida varhain Lancet Child Adolesc Health — Ennen puberteettia olevien tyttöjen tietyt varhaiset psykosomaattiset (ei kipuun liittyvät) oireet ja nopeutunut kasvukehitys ennustavat tilastollisesti merkitsevästi dysmenorrean tuloa teini-iässä. — [https://doi.org/10.1016/S2352-4642\(26\)00165-3](https://doi.org/10.1016/S2352-4642(26)00165-3) ``

Aasian ja Tyynenmeren alueen nuorten merkittävin taakkatekijä on mielenterveyden järkkäminen Lancet Child Adolesc Health — GBD 2023 -tutkimuksen valtava aineisto paljasti alueen 1,9 miljardin nuoren pahimmiksi vitsauksiksi NCD-taudit (erityisesti mielenterveysongelmat) ja ylipainon nopean kasvun. — [https://doi.org/10.1016/S2352-4642\(26\)00163-X](https://doi.org/10.1016/S2352-4642(26)00163-X) ``

Täysin etänä tehtävä rokotetutkimuksen rekrytointi lisää tutkittavan imeväiskohortin moninaisuutta Acta Paediatr — Suostumuksen kerääminen mobiilisti verkossa, somekampanjat sekä itsenäinen verinäytteenotto kotona tekevät modernista kliinisestä rokotetutkimuksesta osallistujaprofiililtaan selvästi todellisuutta vastaavamman. — <https://doi.org/10.1111/apa.70750> ``

Tämä on tekoälyn automaattisesti tuottama tiivistelmä alkuperäisistä tiivistelmistä. Tarkista kliinisesti merkittävät tiedot alkuperäisjulkaisusta.

LÄHDEARTIKKELIT

1. Adverse pregnancy outcomes and long-term cardiovascular disease risk.
Lancet · 2026-08-30 · Pabón MA, Smith G, Sharma G ym.
2. COVID-19 Vaccine Effectiveness and Safety for the 2026-2027 Respiratory Season.
JAMA · 2026-09-02 · Lipson RA, Senerth E, Watson MA ym.
3. Influenza Vaccine Effectiveness and Safety for the 2026-2027 Respiratory Season.
JAMA · 2026-09-02 · Senerth E, Sheikholeslamian SM, Sivakumaran K ym.
4. RSV Immunization Effectiveness and Safety for the 2026-2027 Respiratory Season.
JAMA · 2026-09-02 · Senerth E, Sheikholeslamian SM, Babatunde I ym.
5. Assessment of testicular function in boys with hematological malignancies: a prospective longitudinal study.
J Clin Endocrinol Metab · 2026-09-03 · Lopez Dacal J, Prada S, Soria M ym.
6. Continuous glucose monitoring to track metabolic changes in youths with cystic fibrosis before and after initiation of elexacaftor/tezacaftor/ivacaftor therapy.
J Clin Endocrinol Metab · 2026-08-31 · Galderisi A, Marchiori H, Weiss L ym.
7. Phase 3 Randomized Trial Results of DTX401 AAV Gene Therapy for the Treatment of GSDIa.
J Inherit Metab Dis · 2026-Sep · Mitchell JJ, Abdenur JE, de Boer F ym.

8. Attitudes of people with lived experience of hypophosphatasia (HPP) toward in-utero enzyme replacement therapy (IU-ERT) for life-threatening HPP.
Mol Genet Metab · 2026-08-31 · Kaushal T, Krutish A, Kukurudz-Gorowski R ym.
9. Early detection in action: developing and refining newborn screening for Pompe disease in North Carolina.
Mol Genet Metab · 2026-08-28 · Crenshaw MM, Nading EB, Mills J ym.
10. Functional characterization of 42 GAA missense variants using a validated in vitro cellular functional assay.
Mol Genet Metab · 2026-08-26 · Goomber S, Huggins E, Rehder CW ym.
11. Prescribing patterns of vitamin and cofactor therapies in genetically confirmed primary mitochondrial diseases.
Mol Genet Metab · 2026-08-27 · Akyüzlür Güneş MS, Koç Yekedüz M, Köse E ym.
12. Systematic genetic, biochemical, and lipidomic characterization of GSD III fibroblast models reveals mis-annotation and defines a conserved disease lipid signature.
Mol Genet Metab · 2026-08-26 · Becker KA, Pathmasiri CK, Phillippi ES ym.
13. Aspiration and silent aspiration in Niemann-Pick disease type C1: longitudinal findings from the NIH natural history study.
Orphanet J Rare Dis · 2026-08-22 · Solomon BI, Munoz AM, Borruso A ym.
14. Clinical and genetic profiles of postnatal patients with skeletal dysplasia in Guangxi during 8 years: a single-center experience.
Orphanet J Rare Dis · 2026-08-31 · Yi S, Yang Q, Wang L ym.
15. Affective Generative Artificial Intelligence Use and Youth Mental Health.
JAMA Pediatr · 2026-08-31 · Bonnesen K, Krygsman A, Hobson S ym.
16. A Framework for Decisions for Parents Along the Early Hearing Detection and Intervention Journey.
Pediatrics · 2026-Sep-01 · Findlen UM, Hart LC, Kovacs L ym.
17. Continuous Renal Replacement Therapy for Cytokine Storm in Diabetic Kawasaki Shock Syndrome.
Pediatrics · 2026-09-02 · Zhou Z, Ling P, Tang R ym.
18. Decision Analysis to Inform Screening of the Young: An Interactive Newborn Screening Model.
Pediatrics · 2026-Sep-01 · Smith HS, Stein S, Henry MW ym.
19. Early Check: The First 5 Years.
Pediatrics · 2026-Sep-01 · Bailey DB, Gehtland LM, Peay H ym.
20. End of an Era, or Just Another Inflection Point in the History of Newborn Screening in the United States?
Pediatrics · 2026-Sep-01 · Brosco JP
21. Evidence Regarding Duchenne Muscular Dystrophy Newborn Screening.
Pediatrics · 2026-Sep-01 · Kemper AR, Lam WKK, Ojodu J ym.
22. Evidence Regarding Metachromatic Leukodystrophy Newborn Screening.
Pediatrics · 2026-Sep-01 · Lam WKK, Ream MA, Grosse SD ym.
23. Immersive Virtual Reality and Anxiety, Nausea, and Vomiting in Children With Cancer: An RCT.
Pediatrics · 2026-09-04 · Wong CL, Li CK, Chan CYWH ym.
24. Long-Term Follow-Up for Newborn Screening: A Roadmap and Guide With Programmatic Considerations.
Pediatrics · 2026-Sep-01 · Sontag MK, Steyermark A, Shannon CM ym.
25. Measurement Properties of Delirium Tools in Pediatric Intensive Care: A Systematic Review.
Pediatrics · 2026-09-02 · Zilezinski M, Denninger NE, Müller M ym.
26. Pediatrician Burnout Over Time: 2021-2025.
Pediatrics · 2026-09-01 · Frintner MP, Freed GL, Byrne BJ ym.
27. Potential Neonatal Donors in Australia: A National Cohort Study.
Pediatrics · 2026-09-03 · Barzegar R, Cavazzoni E, Popat H ym.
28. Program Directors' Varied Conceptions of Practice Readiness.
Pediatrics · 2026-09-02 · Daulton RS, Kinnear B, Winn AS ym.
29. Recommendations for COVID-19 Vaccines in Infants, Children, and Adolescents, 2026-2027: Policy Statement.
Pediatrics · 2026-09-02 · Committee on Infectious Diseases

30. **Recommendations for COVID-19 Vaccines in Infants, Children, and Adolescents, 2026-2027: Technical Report.**
Pediatrics · 2026-09-02 · Committee on Infectious Diseases
31. **Recommendations for the Prevention of RSV Disease in Infants and Children: Policy Statement.**
Pediatrics · 2026-09-02 · Committee on Infectious Diseases
32. **Recommendations for the Prevention of Respiratory Syncytial Virus Disease in Infants and Children: Technical Report.**
Pediatrics · 2026-09-02 · Committee on Infectious Diseases
33. **Trends in GLP-1 Receptor Agonist Prescriptions for Children Ages 8 to 11 With Obesity: 2019-2026.**
Pediatrics · 2026-09-04 · Orandi BJ, Patel SS, Messito MJ ym.
34. **Adolescent health across Asia Pacific, 2000-23: a systematic analysis for the Global Burden of Disease Study 2023.**
Lancet Child Adolesc Health · 2026-Oct · GBD 2023 Asia Pacific Adolescent Health Collaborators
35. **Comparative effectiveness of clarithromycin and azithromycin for pertussis in hospitalised infants in Italy: a multicentre target trial emulation study.**
Lancet Child Adolesc Health · 2026-09-03 · Lo Vecchio A, Moracas C, Poeta M ym.
36. **Paediatric Drug Optimization for Sickle Cell Disease: priorities for research and development in children.**
Lancet Child Adolesc Health · 2026-Oct · Masini T, Charnaud S, Hankins JS ym.
37. **Premenarche risk factors for future dysmenorrhoea: a prospective cohort study.**
Lancet Child Adolesc Health · 2026-Oct · Lenert ME, Smith T, Hidalgo-Lopez E ym.
38. **Caring for children with functional neurological disorders in the emergency department.**
Arch Dis Child · 2026-09-01 · Garris J, Gaglani A, Malley M ym.
39. **Secondary skeletal surveys yield significant additional injuries: a retrospective review.**
Arch Dis Child · 2026-09-03 · MacDonald G, Evans A, Kontos K ym.
40. **Acute Emotional Symptoms Predict Emotional Functioning Up to 6 Months After Pediatric Concussion: An A-CAP Study.**
J Pediatr · 2026-09-03 · Lee MA, Shepherd HA, Teramoto M ym.
41. **Assessing Teaching and Tomorrow, a Trainee Pathway Program in Pediatric Gastroenterology.**
J Pediatr · 2026-08-31 · Herzlinger M, Has P, Harb R ym.
42. **Exploring Relationships Between Clinic Intervention Dosage and Child Weight Trajectories in the Greenlight Plus Trial.**
J Pediatr · 2026-09-03 · Flower KB, Delamater AM, Wallace S ym.
43. **Magnetic Resonance Imaging During Therapeutic Hypothermia Accurately Reflects the Degree of Brain Injury in Neonates with Hypoxic-Ischemic Encephalopathy.**
J Pediatr · 2026-09-03 · Dolan F, Biran V, Rampakakis E ym.
44. **Presentation and Progression of Posterior Cerebral Artery Stenosis in Children with Moyamoya Arteriopathy.**
J Pediatr · 2026-09-03 · Puglisi E, Singh N, Rangwala SD ym.
45. **Relationship Between Bronchopulmonary Dysplasia, Corpus Callosum Microstructure at Term-Equivalent Age, and Neurodevelopment at Age 2 Years in Infants Born Preterm.**
J Pediatr · 2026-09-03 · Nelson KA, Kojima K, Sri A ym.
46. **Age-Dependent Associations Between Gestational Age and Clinically Recorded Sleep Problems in Early Childhood: A Population-Based Cohort Study.**
Acta Paediatr · 2026-09-02 · Stangenes KM, Akerkar RR, Hysing M ym.
47. **Associations Between Infant Motor Behaviour and Cognitive Functioning at Age 4-5.**
Acta Paediatr · 2026-09-03 · Rosinda SJ, Hoekstra PJ, Hadders-Algra M ym.
48. **Feasibility of Thermal Imaging for Contactless Respiratory Monitoring in Children.**
Acta Paediatr · 2026-09-06 · Kanazawa T, Abe Y, Yen HT ym.
49. **Growth and Fibrosis in Children With Biliary Atresia: A Retrospective Cohort Study.**
Acta Paediatr · 2026-09-05 · Lindebjerg C, Rasmussen MB, Johansen LS ym.
50. **Optimising Human Papillomavirus Vaccination Strategies for Faster Cervical Cancer Elimination.**
Acta Paediatr · 2026-09-05 · Dillner J

51. Remote Recruitment to Diversify Infant Research Participation: Lessons From the Infant Vaccine Biopository.
Acta Paediatr · 2026-09-02 · Nicholson E, Bhowmik R, Stonestreet E ym.
52. Adrenal androgens, estrone, and insulin-like growth factor 1 are associated with thelarche without gonadotropin activation in girls.
Horm Res Paediatr · 2026-09-01 · Burtsov S, Viitasalo A, Soininen SP ym.
53. Distribution of Vitamin D Metabolites in Early Childhood: Findings from a Multicenter Belgian Cross-Sectional Study.
Horm Res Paediatr · 2026-08-31 · Devos E, Fiers T, De Waele K ym.
54. Efficacy and Safety of Luseogliflozin (TS-071) in Japanese Children and Adolescents with Type 2 Diabetes Mellitus: A Multicenter, Randomized, Double-masked, Placebo-controlled Phase 3 Study.
Horm Res Paediatr · 2026-09-05 · Kikuchi T, Nakamura H, Umeuchi H ym.
55. Glucose management in children living with type 1 diabetes: results from the BETTER registry.
Horm Res Paediatr · 2026-09-02 · Messier V, Henderson M, Nakhla M ym.
56. Hypoglycaemia thresholds in children with Type 1 diabetes: real-life practices in the era of diabetes technology.
Horm Res Paediatr · 2026-09-04 · Delaney PWJ, Smith GJ, Dart J ym.
57. INTRATHYROIDAL ECTOPIC THYMUS: THE TRICK OF THE TRADE.
Horm Res Paediatr · 2026-09-05 · Cavarzere P, Coccia F, Mancipoli V ym.
58. Large Estrogen and Cortisol Co-Secreting Adrenocortical Tumor in a 17-year-old Female: Case Report and Literature Review.
Horm Res Paediatr · 2026-09-05 · Veera SK, Shacham N, Epstein J ym.
59. Perceived Impact of Vosoritide on Health-Related Quality of Life in Children with Selected Genetic Causes of Short Stature: A Qualitative Study of Children and Caregivers.
Horm Res Paediatr · 2026-09-04 · Seaforth R, Shafaei N, Pitner K ym.
60. Persistent Elevation of Thyroid-Stimulating Hormone Despite Levothyroxine Therapy Revealing Autoimmune Adrenal Insufficiency in an Adolescent With Autoimmune Thyroiditis: A Case Report and Review of Literature.
Horm Res Paediatr · 2026-09-02 · Biju J, Sasidharan Pillai S
61. Slipped Capital Femoral Epiphysis during Vosoritide Therapy for Short Stature: A Case Series.
Horm Res Paediatr · 2026-09-01 · Kanakatti Shankar R, Oetgen ME, Martin BD ym.
62. Among Multiple Mental Health Symptoms, Only Attention Deficit/Hyperactivity Problems Predict Poorer BMI Outcomes in Family-Based Behavioural Treatment for Youth With Severe Obesity.
Pediatr Obes · 2026-Sep · Skodvin VA, Skjåkdegård HF, Molde H ym.
63. Hepatic Steatosis and Cardiovascular Risk in Obesity: A 10-Year Follow-Up Study From Childhood Into Young Adulthood.
Pediatr Obes · 2026-Sep · Stroes AR, Kusters DM, Draijer L ym.

Automaattisesti tuotettu 6.9.2026 · v1.19.0. Lähde: PubMed / NCBI E-utilities. Tiivistelmä on tuotettu tekoälyllä alkuperäisistä abstrakteista — tarkista kliinisesti merkittävät tiedot alkuperäisjulkaisusta.